

**Informativno pravni centar
(IPC)**

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ
ZA 2014. GODINU**

IPC je nevladina i neprofitna organizacija registrirana u lipnju 2002. godine. Nastali smo transformacijom Pravnog Centra američke humanitarne organizacije International Rescue Committee koji je započeo s radom u Slavonskom Brodu 1998. godine.

Vizija

Stvaranje pozitivnog okruženja za promicanje i zaštitu ljudskih i građanskih prava te društvene pravičnosti, u svrhu demokratizacije i razvoja civilnog društva.

Misija

IPC Slavonski Brod je organizacija civilnog društva utemeljena radi pružanja pravne pomoći socijalno ugroženim skupinama stanovništva pri ostvarivanju njihovih ljudskih i građanskih prava i za jačanje civilnog društva i aktivnog građanstva na području naše lokalne zajednice i šire regije.

Informativno pravni centar

Ante Starčevića 63

35 000 Slavonski Brod, Hrvatska

Tel/fax : (385) 035 448 533, 449 715

E-mail: info@ipc.com.hr

web: ipc.com.hr

facebook: Ipc Slavonski Brod

Informativno pravni centar je tijekom 2014. godine omogućio pružanje podrške ranjivim skupinama našeg društva pružajući besplatnu pravnu pomoć kroz više projekata i uz financijsku podršku donatora koje ćemo predstaviti u nastavku.

1. ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA

1.1. Statusna prava pripadnika romske nacionalne manjine

Naziv projekta: „Besplatna pravna pomoć romskoj populaciji u reguliranju statusnih prava u Republici Hrvatskoj“

Vrijeme provedbe: 1. siječnja do 31. prosinca 2014. godine

Područje provedbe: Brodsko-posavska, Vukovarsko-srijemska, Osječko-baranjska, Sisačko-moslavačka te Zagrebačka županija i grad Zagreb

Donator: Ured Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR).

Osnovni cilj projekta je: *Pružanje pomoći romskoj populaciji u održivoj integraciji u lokalne zajednice kroz promociju i zaštitu ljudskih prava omogućujući im besplatan pristup pravu u predmetima koji se odnose na statusna pitanja, što će konačno rezultirati smanjenjem broja osoba bez državljanstva.*

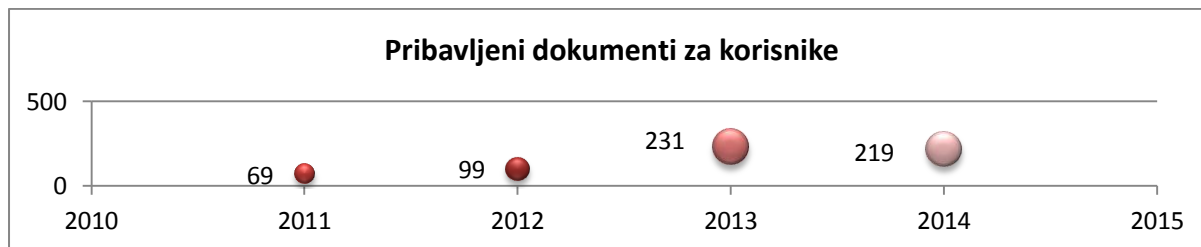
Informativno pravni centar je provođenjem projektnih aktivnosti uvelike pridonio unaprjeđenju pravnih usluga i informacija dostupnih romskoj zajednici te omogućio teritorijalnu dostupnost najranjivijim korisnicima među njima. Povećana je opća svijest o problemima s kojima se svakodnevno susreću pripadnici romske nacionalne manjine te su identificirane pravne praznine i neusuglašenost pozitivnih propisa i njihovog provođenja u administrativnim postupcima.

IPC je uspostavio dobre odnose sa svim relevantnim nacionalnim i lokalnim pružateljima javnih usluga, a ujedno je identificirao nedostatke u postojećem pravnom okviru kao i u njegovom provođenju na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini.

Međutim, ponuđena konstruktivna rješenja još nisu naišla na plodno tlo te postoji potreba da se i dalje zagovara pred relevantnim državnim tijelima kako bi im se ukazalo na važnost prepoznavanja i rješavanja velikog broja slučajeva neregistriranih osoba, osoba kojima prijeti gubitak državljanstva i osoba koje ne posjeduju identifikacijske dokumente kako bi im se olakšao njihov pristup osnovnim pravima.

I tijekom 2014. godine IPC je pružao besplatnu pravnu pomoć pripadnicima romske nacionalne manjine kroz terenske posjete dva mobilna tima IPC-a romskim naseljima na tjednoj bazi, kroz središnji informativni centar u uredu IPC-a te uz pomoć otvorene telefonske linije.

Tijekom izvještajnog razdoblja korisnicima su pružane informacije i pravna pomoć pri rješavanju njihovih statusnih problema te je osoblje IPC-a aktivno započinjalo upravne postupke u njihovo ime. Također, IPC je pružao pravnu pomoć u vidu pribavljanja dokumenata iz država regije i pisanja zahtjeva za otpis duga za zdravstveno osiguranje prema Poreznoj upravi.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o strancima (Narodne Novine, broj 74/13) koji je stupio na snagu 27. lipnja 2013. godine propisuje se izdavanje "posebne putne isprave" za stranca koji u Republici Hrvatskoj ima odobren privremeni boravak, stalni boravak ili odobrenu supsidijarnu zaštitu sukladno odredbama Zakona o azilu, a koji, bez svoje krivnje, nije u mogućnosti pribaviti nacionalnu putnu ispravu. Ova odredba je trebala osigurati ispunjenje uvjeta za odobravanje privremenog/stalnog boravka za strance u RH, no Ministarstvo unutarnjih poslova usvojilo je stajalište da se ova odredba odnosi samo na strance čije države nemaju svoja predstavništva u Republici Hrvatskoj. Slijedom toga, deset korisnika IPC-a, državljan Republike Srbije, podnijelo je zahtjev za izdavanje posebne putne isprave. Jedan od njih je dobio negativnu odluku uz gore navedeno obrazloženje, a za očekivati je da će ostali podnositelji zahtjeva dobiti negativne odluke.

Sukladno članku 54. Zakona o strancima, uvjeti za reguliranje privremenog boravka su, između ostalih, posjedovanje valjane putne isprave, osigurana financijska sredstva za uzdržavanje te zdravstveno osiguranje. Ove uvjete pripadnici romske nacionalne manjine nisu u mogućnosti ispuniti budući da većina živi u ekstremnom siromaštvu. Osim toga, osoba koja nema državljanstvo niti jedne države nije u mogućnosti pribaviti putnu ispravu, kao ni u slučaju kada diplomatsko-konzularna predstavništva nisu opremljena adekvatnom tehničkom opremom za izradu istih. U tim slučajevima Ministarstvo unutarnjih poslova odobrava privremeni boravak strancu na temelju humanitarnih razloga za razdoblje od godinu dana, ali pod uvjetom da se u tom razdoblju pribavi valjana putna isprava.

Na području provođenja projekta IPC je detektirao ukupno 41 osobu bez državljanstva, osobe u riziku od gubitka državljanstva i osobe koje ne posjeduju niti jedan identifikacijski dokument.

Od ukupnog broja IPC-ovih korisnika, de facto apatrida, odobrena su 22 privremena boravka iz humanitarnih razloga na razdoblje od jedne godine, a za dva korisnika odobren je stalni boravak. Također, pokrenuli smo postupak odobravanja privremenog boravka za još pet korisnika, no postupci još nisu okončani budući da ne posjeduju valjane putne isprave. Za jednu korisnicu je uspješno proveden postupak naknadnog upisa u knjigu državljana, a za 11 korisnika IPC će u narednom periodu započeti postupak naknadnog upisa u maticu rođenih. Budući su njihovi roditelji također bez reguliranog statusa u RH, očekujemo da će navedeni postupci biti dugotrajni i komplicirani.

Sukladno odredbama Zakona o strancima, predviđeno je da stranci koji su u braku ili žive u izvanbračnoj vezi s hrvatskim građanima moraju ispuniti puno blaže uvjete (valjanu putnu ispravu, osigurana sredstva uzdržavanja i osnovno zdravstveno osiguranje) kako bi regulirali privremeni ili stalni boravak u RH u odnosu na uvjete propisane prethodnim Zakonom o strancima. Međutim, u 2014. godini za samo 7 korisnika IPC-a je odobren privremeni boravak na temelju spajanja obitelji s

građanima EU-a na razdoblje od 5 godina, a ostalih 7 korisnika imaju poteškoća s reguliranjem boravka jer ne posjeduju valjanu putnu ispravu.

Za nekoliko IPC-ovih korisnika je odbijen zahtjev odobravanja privremenog boraka iz razloga spajanja obitelji s članom EU, na koje odluke IPC je podnio devet žalbi Ministarstvu unutarnjih poslova: pet žalbi je povučeno jer je MUP korisnicima naknadno odobrio privremeni boravak; dvije žalbe su prihvaćene i predmeti su vraćeni Policijskoj upravi kao prvostupanjskom tijelu na ponovno odlučivanje što je rezultiralo odobrenjem privremenog boravka u jednom postupku, a na drugu odluku još čekamo. Dvije žalbe su odbijene i u tim postupcima IPC je podnio zahtjev za odgađanje prisilnog udaljenja iz Hrvatske.

Tijekom 2014. godine, za ukupno 12 korisnika IPC-a je odobren stalni boravak, a 9 korisnika je primljeno u hrvatsko državljanstvo.

Prema Zakonu o strancima, članak 6. stavak 1., putna isprava za osobe bez državljanstva može se izdati pod uvjetima opisanim u međunarodnim konvencijama. Također, odlučujući o zahtjevu za izdavanje putovnice za osobe bez državljanstva, MUP bi trebao po službenoj dužnosti utvrditi apatridnost podnositelja, no u skladu s našim saznanjima niti jedan takav postupak nije proveden.

Prema članku 45. stavak 1. Pravilnika o statusu i radu stranaca u Republici Hrvatskoj, putna isprava za osobe bez državljanstva može se izdati ako osoba bez državljanstva ima odobren privremeni ili stalni boravak u RH.

IPC je informiran od strane MUP-a kako je u RH tek jednoj osobi službeno priznat status osobe bez državljanstva, te je dobio putnu ispravu za osobe bez državljanstva. Postupak određivanja statusa osobe bez državljanstva trajao je gotovo dvije godine, no nažalost osoba je umrla ubrzo nakon ostvarivanja tog statusa.

Također smo utvrdili kako u boravišnim iskaznicama osoba kojima je odobren privremeni boravak na temelju humanitarnih razloga za osobe bez državljanstva stoji primjedba "nepoznatog državljanstva", umjesto "bez državljanstva", jer u RH ne postoji formalni postupak za određivanje osoba bez državljanstva i MUP ne određuje apatridnost podnositelja zahtjeva po službenoj dužnosti, već se praksa razlikuje od slučaja do slučaja.

IPC je utvrdio kako će ukupno 71 korisnik kojem je odobren privremeni boravak u RH imati poteškoća, odnosno bit će im onemogućeno reguliranje boravka u 2015. godini, jer ne posjeduju valjane putne isprave niti su ih u mogućnosti pribaviti.

U periodu od siječnja do prosinca 2014. godine, mobilni timovi IPC-a su obavili 152 terenske posjete romskim naseljima, pribavili 219 dokumenata i pružili 1.095 individualnih pravnih savjeta. 78 upravnih postupaka je započeto, dok je 61 upravnih postupaka pozitivno riješeno.

Struktura korisnika IPC-a prema dobi i spolu						
Dob	M		Ž		Total	
	Broj korisnika	%	Broj korisnika	%	Broj korisnika	%
0-4	19	2%	24	2%	43	4%
5-17	98	9%	88	8%	186	17%
18-59	348	32%	403	37%	751	69%
60 >	67	6%	48	4%	115	10%
Total:	532	49%	563	51%	1.095	100%

U projektnom prijedlogu za 2014. godinu IPC je planirao organizirati pet javnih tribina u romskim zajednicama, ali smo radi velikog interesa među romskom populacijom za ovu vrstu događanja održali ukupno 11 javnih tribina na području provođenja projekta. Putem javnih tribina korisnici su neposredno dobili potrebne informacije, stručna mišljenja, odgovore i rješenja za svoje probleme od strane svih relevantnih dionika koji su sudjelovali kao gosti javnih tribina. Teme koje su obrađene na javnim tribinama su: statusna i socijalna prava, važnost obrazovanja, zdravstvena zaštita, pristup tržištu rada, ravnopravnost spolova, kvaliteta stanovanja i reproduktivno zdravlje žena.

Na javnim tribinama ukupno je prisustvovao 391 pripadnik romske zajednice, kao i lokalni i nacionalni mediji koji su redovito izvještavali o navedenim događajima.

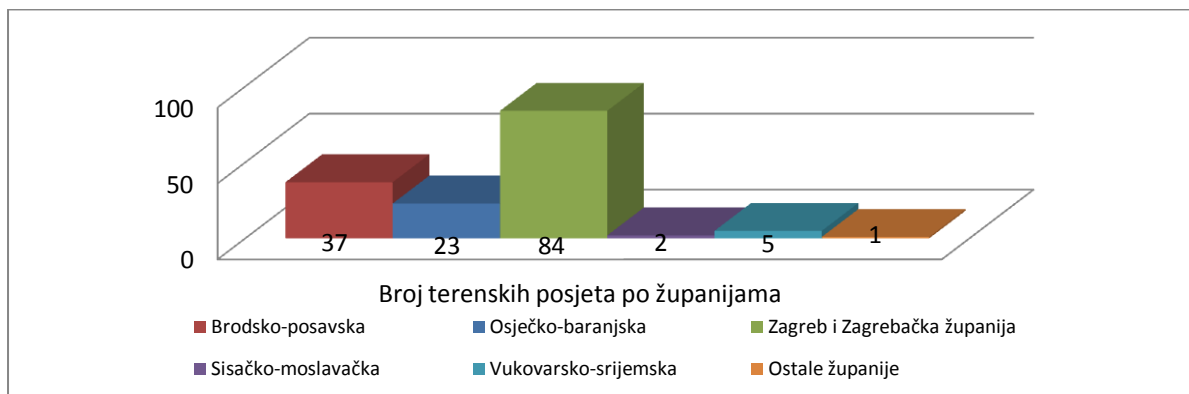
Neutvrđenost točnog broja osoba koji ne posjeduju identifikacijske dokumente i onih koji nisu u mogućnosti riješiti statusne probleme s kojima se suočavaju i dalje ostaje glavna prepreka za provođenje učinkovitih mjera za rješavanje tih problema. Iz tog razloga, IPC je počeo provoditi popis pripadnika romske nacionalne manjine tijekom kojeg smo osigurali zaštitu osobnih podataka korisnika. Vijeća romske nacionalne manjine iz Zagreba, Slavonskog Broda i Darde aktivno su sudjelovali u provođenju popisa unutar svojih zajednica te su pružili dragocjenu pomoć mobilnim timovima IPC-a u provođenju popisa pripadnika romske nacionalne manjine na području provođenja projekta.

IPC je prikupio podatke o 215 romskih obitelji, odnosno 885 članova tih obitelji u najvećem romskom naselju u Slavonskom Brodu. Dodatna 168 Roma uključenih u istraživanje žive izvan romskog naselja u gradu Slavonskom Brodu. Na području Zagreba 672 Roma je sudjelovalo u popisu, dok je 671 Rom sudjelovao u Dardi. Popis je tek djelomično dovršen i IPC će nastaviti s prikupljanjem podataka u sljedećem izvještajnom razdoblju. Očekujemo da će se do kraja 2015. godine istraživanje završiti u tri hrvatske županije (Zagreb, Brodsko-posavske, Osječko-baranjska), kada ćemo objaviti prikupljene podatke.

Primjeri IPC-ovih upravnih postupaka:

IPC je uspješno realizirao posebno složen postupak naknadnog upisa u maticu rođenih za korisnicu koja je rođena u Republici Hrvatskoj, ali nikada nije bila prijavljena u maticu rođenih niti u knjigu državljana te je preko 40 godina živjela bez identifikacijskih dokumenata. Tijekom rata preselila se u Bosnu i Hercegovinu s obitelji i naposljetku je završila u Imigracionom centru u Sarajevu. Zahvaljujući uspješnoj suradnji - Ministarstva unutarnjih poslova, Policijske postaje Nova Gradiška, Ureda državne uprave u Brodsko-posavskoj županiji i IPC-a, korisnica se napokon vratila u RH gdje je izvršen naknadni upis u maticu rođenih, a pokrenut je i postupak utvrđivanja hrvatskog državljanstva.

U drugom postupku, IPC je pokrenuo postupak za utvrđivanje očinstva i materinstva četvero malodobne djece iz Darde. Djeca su rođena u Italiji, ali nisu upisana u maticu rođenih niti u knjigu državljana tako da nisu posjedovali čak niti rodne listove. Budući da im je otac hrvatski državljanin, UNHCR je financirao iznimno kompliciran i skup postupak DNK analize kako bi se utvrdilo očinstvo / majčinstvo za četvero maloljetne djece, što će rezultirati njihovim stjecanjem hrvatskog državljanstva. Međutim, njihova majka će i dalje ostati osoba bez državljanstva za sada jer nema srodnika koji bi potvrdili njen identitet ili posvjedočili o njenom životnom putu.

Utjecaj projekta na širu zajednicu

- Romska populacija ima lakši pristup ishodovanju osobnih dokumenata i besplatnoj pravnoj pomoći na području provođenja projekta;
- Smanjen je broj osoba bez državljanstva i osoba kojima prijete gubitak državljanstvoskog statusa u Republici Hrvatskoj;
- Podignuta je svijest romske populacije i lokalnih vlasti o važnosti reguliranja statusnih pitanja;
- Mreža pružatelja pravne pomoći na Zapadnom Balkanu (WeBLAN) je dodatno osnažena kroz IPC-ovo aktivno sudjelovanje u Mreži i kroz pružanje pravne pomoći romskoj populaciji putem međugranične suradnje;
- Ojačani su kapaciteti relevantnih pružatelja usluga i unaprijeđena je koordinacija između nadležnih tijela u zalaganju za statusne probleme Roma putem organiziranih zajedničkih sastanaka i zagovaranja intervencija.

Ostale aktivnosti:

- sudjelovanje završnoj konferenciji projekta „Primjeri dobre prakse u procesu integracije Roma (BPRI)“ organiziran 28. veljače 2014. godine od OSCE/OIDHR misije u Tirani u Albaniji;
- sudjelovanje na radionici pod nazivom „Azil i migracije: Republika Hrvatska nakon pristupanja Europskoj uniji“ koju je 14. ožujka 2014. godine organizirao UNHCR, a na kojoj su prisustvovali UNHCR-ovi implementirajući partneri i predstavnici izvršne vlasti RH. Na radionici iz IPC-a je sudjelovao cijeli projektni tim, a prezentaciju je u ime IPC-a održala izvršna direktorica, u kojoj je prezentirala projektne aktivnosti i rezultate koji su ostvareni u protekloj godini, s posebnim naglaskom na projekt financiran od strane UNHCR-a i uspjehe koji su ostvareni jer je IPC svojim načinom provođenja projekta jedinstven u RH;
- sudjelovanje na Okruglom stolu „Stanje ljudskih prava u 2013.g.“ u organizaciji Kuće ljudskih prava Zagreb 12.05.2014.g. povodom predavljanja Godišnjeg izvještaja o stanju ljudskih prava u RH;
- sudjelovanje na Godišnjoj konferenciji o azilu, migracijama i bezdržavljanstvu koju je 15. i 16. prosinca 2014. godine organizirao UNHCR u Hotelu Golfer, u Sv.Martinu na Muri na kojoj su sudjelovali predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva socijalne politike i mladih, Ministarstva uprave, Ureda pučke pravobraniteljice te Ureda Vlade RH za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, implementirajući partneri UNHCR-a i druge organizacije civilnog društva. Prezentaciju je u ime IPC-a održala izvršna direktorica, u kojoj je prezentirala projektne aktivnosti i rezultate koji su ostvareni u protekloj godini.

1.2. Besplatna pravna pomoć

Naziv projekta: „*Besplatna pravna pomoć osjetljivim društvenim skupinama u Brodsko-posavskoj županiji*“

Vrijeme provedbe: 1. kolovoza do 31. prosinca 2014. godine

Područje provedbe: Brodsko-posavska županija

Donator: Ministarstvo pravosuđa

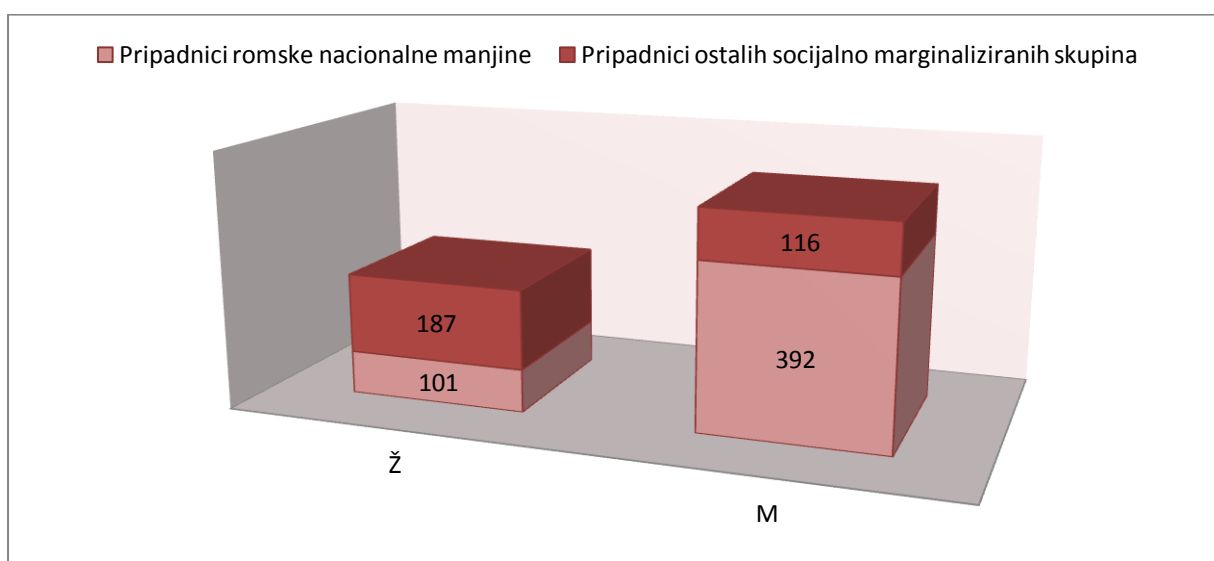
Glavni cilj projekta je *unaprjeđenje položaja Roma i drugih marginaliziranih skupina na području Brodsko-posavske županije kroz omogućavanje jednakog pristupa pravima i pružanje podrške u zaobilazanju sistemskih prepreka pri ostvarivanju prava na pravni subjektivitet i u pristupu socioekonomskim pravima.*

U projektu se najveći dio aktivnosti odnosio na romsku populaciju Brodsko-posavske županije jer, unatoč značajnijim postignućima u rješavanju pojedinih problema pripadnika romske zajednice i uključivanju Roma u posljednjih nekoliko godina, brojni naslijeđeni problemi i životne specifičnosti pripadnika romske zajednice s jedne, te izloženost diskriminaciji, netoleranciji i predrasudama s druge strane, ostaju ključne prepreke njihovoj punoj integraciji u šire društvo.

Pored primarne pravne pomoći koja je bila glavna aktivnost projekta, IPC je za vrijeme trajanja projekta sustavno obavještavao javnost o svojim aktivnostima i radio na podizanju svijesti unutar svoje lokalne zajednice o nezavidnom položaju socijalno marginaliziranih skupina.

Projekt se provodio u gradu Slavonskom Brodu, u mjesnoj zajednici „Josip Rimac“ u blizini romskog naselja gdje smo održavali javne tribine i u prostorijama ureda IPC-a gdje smo pružali besplatnu pravnu pomoć korisnicima projekta.

U razdoblju provedbe projekta, pravno osoblje IPC-a je pružilo 326 općih pravnih informacija, 338 pravnih savjeta te sastavilo 132 podneska pred javnopravnim tijelima za korisnike s područja Brodsko-posavske županije u reguliranju njihovih statusnih i socio-ekonomskih prava te je s dijelom financijskih sredstava Ministarstva pravosuđa organizirao 3 javne tribine o temama prilagođenima problemima s kojima se pripadnici romske nacionalne manjine svakodnevno suočavaju.

1.3. Podizanje svijesti među pripadnicama romske nacionalne manjine

Naziv projekta: „*Podizanje svijesti o ljudskim pravima među ženama pripadnicama romske nacionalne manjine u Brodsko-posavskoj županiji*“

Vrijeme provedbe: 1. srpnja do 31. prosinca 2014. godine

Područje provedbe: Brodsko-posavska županija

Donator: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske

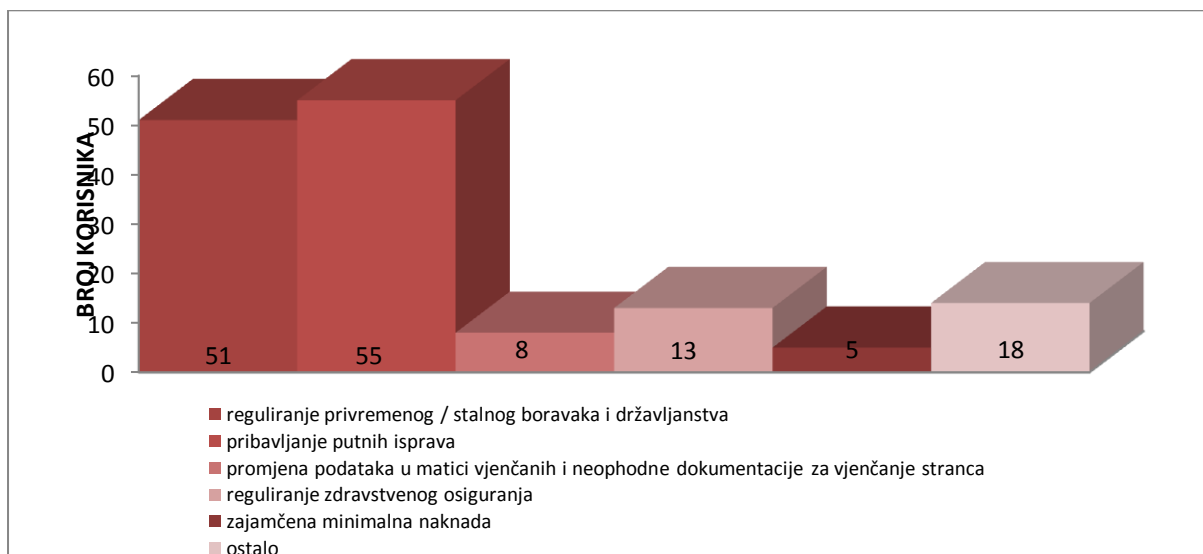
Cilj projekta: *unapređenje položaja Romkinja na području Brodsko-posavske županije kroz omogućavanja jednakog pristupa pravima i pružanje podrške pri zaobilaženju sistemskih prepreka u ostvarivanju prava na pravni subjektivitet i u pristupu socioekonomskim pravima.*

Ovim projektom smo osvijestili žene pripadnice romske nacionalne manjine u Brodsko-posavskoj županiji o njihovim ljudskim pravima na način da se njihovim aktivnim sudjelovanjem u projektnim aktivnostima osnažila uloga Romkinja u životu zajednice. Također, mlade Romkinje su osviještene o važnosti prihvaćanja svog romskog identiteta što je dovelo do povećanja njihovog samopouzdanja kako bi postale proaktivnije u preuzimanju odgovornosti za vlastito zdravlje i u pohađanju škole.

Projekt se provodio u gradu Slavonskom Brodu, u mjesnoj zajednici „Josip Rimac“ u blizini romskog naselja i u prostorijama IPC-a gdje smo pružali besplatnu pravnu pomoć korisnicama projekta.

U razdoblju provedbe projekta, pravno osoblje IPC je pružilo 150 pravnih savjeta Romkinjama s područja Brodsko-posavske županije u reguliranju njihovih statusnih i socio-ekonomskih prava, što je 100% više nego što je projektom bilo predviđeno. Organizirali smo i nekoliko neformalnih druženja s Romkinjama u mjesnoj zajednici u blizini romskog naselja kako bi žene mogle neometano između sebe podijeliti svoja iskustva i probleme u cilju doprinosa integraciji i jačanju solidarnosti unutar zajednice.

Također, s dijelom finansijskih sredstava Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, odnosno u sklopu nekoliko projekata koje smo provodili kroz izvještajno razdoblje, IPC je organizirao 3 javne tribine o temama koje se odnose na važnost posjedovanja osobnih dokumenata i upisa novorođene djece u matične knjige rođenih, nastavka obrazovanja u srednjoškolskom sustavu, prava na zapošljavanje te zaštitu reproduktivnog zdravlja žena i prepoznavanja raznih oblika diskriminacije.

1.4. Olakšan pristup pravima romskoj populaciji grada Slavenskog Broda

Naziv projekta: " **Olakšan pristup pravima socijalno ugroženoj i marginaliziranoj romskoj populaciji grada Slavenskog Broda** "

Vrijeme provedbe: 1. siječanj do 31. prosinac 2014. godine

Područje provedbe: Grad Slavenski Brod

Donator: Grad Slavenski Brod

Glavni cilj projekta je *osnaživanje romske populacije za korištenje postojećih pravnih mehanizama kako bi ostvarili i zaštitili svoja prava što će direktno utjecati na poboljšanje kvalitete njihova života u gradu Slavenskom Brodu.*

Glavni cilj projekta je *osnaživanje romske populacije za korištenje postojećih pravnih mehanizama kako bi ostvarili i zaštitili svoja prava što će direktno utjecati na poboljšanje kvalitete njihova života u gradu Slavenskom Brodu.*

Kako bi ostvarili navedeni cilj, IPC je organizirao 3 javne tribine o vrlo važnim temama za pripadnike romske nacionalne manjine koje su obuhvaćene i nacionalnim programima Republike Hrvatske i koje će doprinijeti aktivnijem uključivanju Roma u društveni i javni život naše lokalne zajednice i riješe se stigme marginalizirane skupine koja ih prati ne samo u našoj lokalnoj zajednici nego i u cijeloj Europskoj Uniji.

Projekt se provodio u gradu Slavenskom Brodu, mjesnoj zajednici „Josip Rimac“ gdje smo održali sve jene tribine zbog blizine romskog naselja kako bi omogućili prisutnost što većeg broja korisnika.

2. RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA

2.1.

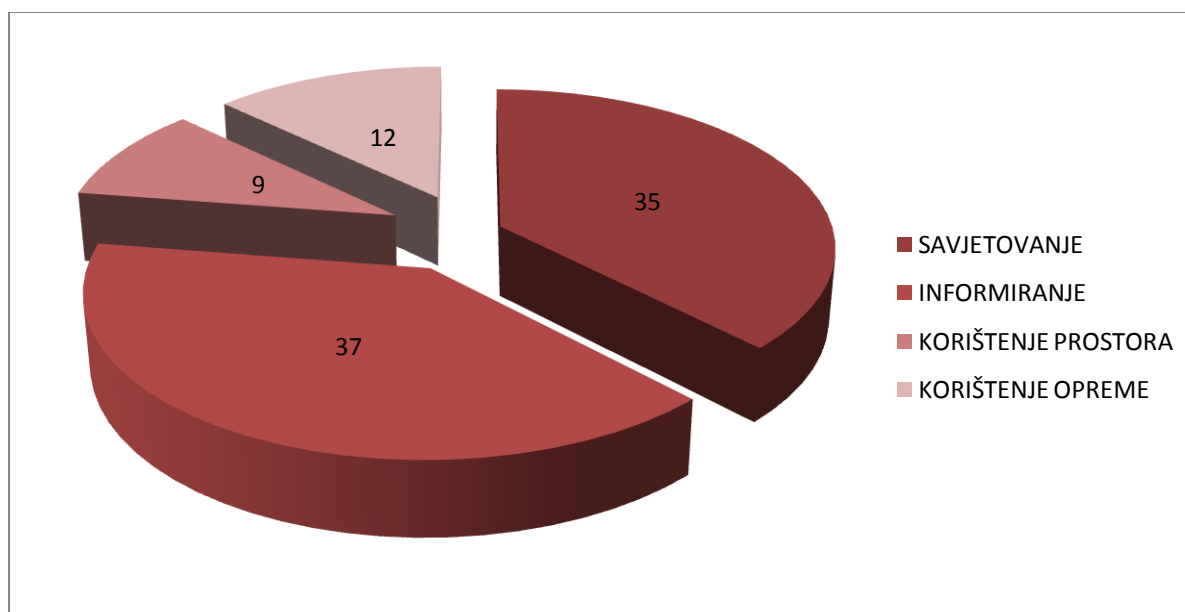

ŠALTER program regionalnog razvoja civilnoga društva i lokalnih zajednica u Republici Hrvatskoj

Od 1. siječnja 2013. godine IPC sudjeluje u programu ŠALTER, jednom od Regionalnih programa za razvoj civilnog društva i lokalnih zajednica u Hrvatskoj u periodu od 2013. – 2016. kojeg financira Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva. Osnovni cilj programa Šalter je jačanje civilnog društva i aktivnog građanstva kroz sustavnu i kontinuiranu podršku svim dionicima zainteresiranim za razvoj lokalne zajednice i demokratizacije na području Brodsko-posavske, Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske i Požeško-slavonske županije.

Nositelj programa Šalter je Volonterski centar iz Osijeka kao Regionalni centar potpore, a provodi ga u partnerstvu s tri suradne organizacije: PRONI Centar za socijalno podučavanje (Vukovar), Informativno pravni centar (Slavonski Brod) i Udruga mladih OPPIDUM (Pleternica).

Tijekom provedbe programa u 2014. godini, IPC je pružio 35 usluga informiranja o javnim natječajima – pozivima za prijavu projekata udruga i o radionicama i edukacijama u organizaciji programa Šalter ili od strane drugih organizacija; obavljeno je 37 savjetovanja udruga i aktivnih građana o raznim temama, poput pisanja prijedloga projekata i postupku osnivanja novih udruga, administrativnom i financijskom poslovanju udruga, poticajima o zapošljavanju preko HZZ-a; i na kraju, IPC je pružio tehničko-logističku podršku na način da smo omogućili ukupno 21 organizaciji civilnog društva korištenje prostora IPC-a te korištenje tehničke opreme za samostalan rad.

Savjet za razvoj civilnog društva grada Slavenskog Broda

IPC je na sastanku organizacija civilnog društva i predstavnika jedinica regionalne samouprave kojeg je organizirao u ožujku 2014. godine pokrenuo inicijativu za osnivanje *Savjeta za razvoj civilnog društva grada Slavenskog Broda* koju je Grad prihvatio te je 12. lipnja 2014. na sjednici Gradskog vijeća donesena Povelja o suradnji Grada Slavenskog Broda i udruga građana.

IPC je prikupio 23 izjave udruga sa sjedištem u Slavenskom Brodu o pristupanju Povelji i dostavio ih Gradu. Na taj način smo utjecali na međusobno povezivanje i sudjelovanje organizacija civilnog društva u lokalnoj zajednici s tijelima javne vlasti, a rad na navedenom planiramo nastaviti i dalje kako bi u što većoj mjeri unaprijedili razvoj lokalnog civilnog društva.

Ostale aktivnosti:

- sudjelovanje na ciklusu edukacija „Menadžment volontera“ koje je provodio Volonterski centar Osijek kroz vremenski ciklus od dva dvodnevna modula, čiji je cilj bio razviti sposobnosti, vještine, znanje i stavove sudionika radionica kako bi razvili i/ili unaprijedili volonterske programe u svojim organizacijama i u svojim zajednicama.

- sudjelovanje na ciklusu edukacija „Učenje za promjenu“, organiziranu od strane Volonterskog centra Osijek u razdoblju od listopada 2014. do siječnja 2015. godine u Slavenskom Brodu. Pohađanjem navedene edukacije, poboljšani su znanja i vještine o menadžmentu neprofitnih organizacija te o razvoju najbolje strategije upravljanja i rukovođenja organizacijom što je doprinijelo povećanju kapaciteta organizacije.

- sudjelovanje na sastanku na temu „Strukture i modeli podrške ujednačenom regionalnom razvoju civilnog društva u RH“ organiziran od strane Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske i Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva u Zagrebu u veljači 2014.godine.

- sudjelovanje na koordinacijskom sastanku Nacionalne zaklade, predstavnika Regionalnih centara podrške i županijskih suradnih organizacija održan u Zadru u ožujku 2014.godine.

- sudjelovanje na tri partnerska sastanka Regionalnog centra podrške i županijskih suradnih organizacija u Osijeku s ciljem praćenja rada za tekuću godinu, utvrđivanja aktivnosti te iznalaženja rješenja za tekuće poteškoće koje se pojavljuju u provedbi aktivnosti Programa.

- sudjelovanje na predstavljanju natječaja za dodjelu financijskih podrški Zaklade Slagalice u ožujku i rujnu 2014. godine u Slavenskom Brodu i Novoj Gradiški. Prilikom predstavljanja natječaja, IPC je promovirao razvojne oblike podrške, odnosno aktivnosti koje IPC kao suradna organizacija pruža kroz program Šalter prisutnim predstavnicima organizacija civilnog društva, kao i predstavnicima jedinica lokalne i regionalne samouprave.

3. Javni događaji

3.1. Javne tribine

U izvještajnom razdoblju smo organizirali ukupno **11 javnih tribina** s pažljivo odabranim temama prilagođenim našim korisnicima u cilju omogućavanja lakšeg pristupa relevantnim informacijama vezanih uz probleme s kojima se najčešće suočavaju.

DATUM	MJESTO	TEMA	GOSTI	SUDIONIKA	DONATORI
27.03.2014.	DARDA	POTICANJE OBRAZOVANJA U ROMSKOJ ZAJEDNICI	<ul style="list-style-type: none">Ivica Završki, viši pravni savjetnik pri Upravnom odjelu za prosvjetu, kulturu, šport i tehničku kulturu Osječko-baranjske Županije,Duško Kostić, predsjednik Udruge „Luna“,Branko Đurđević, predsjednik vijeća romske nacionalne manjine općine Darda,Ante Vukoja, načelnik Općine Darda,Janoš Boni, ravnatelj OŠ DardaJelena Jelenić, predstavnica RKUD-a.	35	UNHCR
16.04.2014.	ZAGREB	STATUSNA I SOCIJALNA PRAVA ROMA	<ul style="list-style-type: none">Natalija Kovačević – djelatnica MUP-a, PU Zagrebačka,Sanja Kušić – matičarka Matičnog ureda Črnomerec iRomana Čagalj Vilić – djelatnica Centra za socijalnu skrb Zagreb.	36	UNHCR
05.06.2014.	SLAVONSKI BROD	SOCIJALNA ZAŠTITA I STATUSNA PRAVA	<ul style="list-style-type: none">Slavica Nikšić – ravnateljica Centra za socijalnu skrb SlavonSKI Brod,Željko Balikić – predstavnik Hrvatskog zavoda za zapošljavanje iIvan Vladislavljević – predstavnik PU Brodsko-posavske.	35	UNHCR GRAD SLAVONSKI BROD
17.06.2014.	BELI MANASTIR	OSTVARIVANJE I ZAŠTITA SOCIJALNIH PRAVA	<ul style="list-style-type: none">Predrag Stojanović, zamjenik gradonačelnika Belog Manastira,Nada Šinko, voditeljica ispostave Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u Belom Manastiru,Martina Kedmenec, djelatnica Centra za socijalnu skrb u Belom Manastiru iĐimi Fuštin, ravnatelj Centra za socijalnu skrb Beli Manastir.	61	UNHCR
09.07.2014.	DARDA	SOCIJALNA ZAŠTITA I STATUSNA PRAVA	<ul style="list-style-type: none">Nada Šinko – voditeljica Ispostave HZZ-a Beli Manastir,Mandalena Šolja – voditeljica Odjela za državljanstvo, statusna pitanja stranaca i azil PU Osječko-baranjske,Rudolf Mečević – voditelj Upravnih poslova PP Beli Manastir iBranko Đurđević – predsjednik Vijeća romske nacionalne manjine Općine Darda.	50	UNHCR

20.08.2014.	ZAGREB	POTICANJE OBRAZOVANJA U ROMSKOJ ZAJEDNICI	<ul style="list-style-type: none"> - Smiljan Kundert, predstavnik Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, - Mirko Marković, savjetnik u Uredu za ljudska prava i nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske, - Alen Tahiri, predstavnik Ureda za ljudska prava i nacionalne manjine, - Iva Štimac, predstavnik Gradskog ureda za obrazovanje i - Nura Ismailovski, član Vijeća romske nacionalne manjine, grada Zagreba. 	40	UNHCR
17.09.2014.	SLAVONSKI BROD	VAŽNOST OBRAZOVANJA RADI PRISTUPA TRŽIŠTU RADA	<ul style="list-style-type: none"> - Irena Čugura-Čerić, ravnateljica Osnovne škole Hugo Badalić, - Gordana Alfeldi, predstavnica Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, - Vedrana Palenkić, predstavnica Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i - Duško Kostić, predstavnik udruge Romskog prijateljstva LUNA iz Belog Manastira. 	28	UNHCR VULJPPNM MINISTARSTVO PRAVOSUĐA GRAD SLAVONSKI BROD
14.10.2014.	SLAVONSKI BROD	JEDNAKOST SPOLOVA	<ul style="list-style-type: none"> - Zdenka Bošnjak, predsjednica županijskog Povjerenstva za ravnopravnost spolova i - Marina Barić-Gačić, pravna savjetnica Informativno pravnog centra. 	14	UNHCR VULJPPNM MINISTARSTVO PRAVOSUĐA GRAD SLAVONSKI BROD
22.10.2014.	ZAGREB	OSTVARIVANJE I ZAŠTITA SOCIJALNIH PRAVA TE POBOLJŠANJE KVALITETE STANOVANJA ROMA U ZAGREBU	<ul style="list-style-type: none"> - Jasminka Lukač, pročelnica Gradskog ureda za imovinsko-pravne poslove i imovinu Grada Zagreba, - Željko Zaninović, voditelj Odsjeka za odnose s nacionalnim manjinama i vjerskim zajednicama Grada Zagreba, - Mirko Marković, savjetnik u Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, - Anita Grgos, savjetnica Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom Grada Zagreba i - Ivana Cikač, savjetnica za pitanja stanovanja pri Odjelu za socijalnu skrb Grada Zagreba. 	38	UNHCR
26.11.2014.	SLAVONSKI BROD	REPRODUKTIVNO ZDRAVLJE ŽENA	<ul style="list-style-type: none"> - Željka Blaževac-Vlainić, dr.med.spec.ginekologije, - Igor Ivić-Hofman, dr.med.spec.epidemiologije i - Marina Barić-Gačić, IPC 	24	UNHCR VULJPPNM MINISTARSTVO PRAVOSUĐA GRAD SLAVONSKI BROD
28.11.2014.	ZAGREB	POBOLJŠAVANJE KVALITETE ZAPOŠLJAVANJA ROMA U ZAGREBU	<ul style="list-style-type: none"> - Aleksa Đokić, pomoćnik ravnatelja Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, - Mirko Marković, savjetnik pri Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, - Željko Zaninović, voditelj Odsjeka za odnose s nacionalnim manjinama i vjerskim zajednicama Grada Zagreba i - Marija Halić, predstavnica HZZ-a Područni ured Zagreb. 	37	UNHCR

3.2. Okrugli stol „Obilježavanje 60 godina usvajanja Konvencije Ujedinjenih naroda o statusu osoba bez državljanstva – Statusna pitanja Roma u Republici Hrvatskoj: dosadašnja postignuća i izazovi u budućnosti“

5. studenog 2014. godine Informativno pravni centar (IPC) iz Slavonskog Broda i Predstavništvo Ureda Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR) u Republici Hrvatskoj su pod pokroviteljstvom Predsjednika Republike Hrvatske organizirali okrugli stol pod nazivom „**Obilježavanje 60 godina usvajanja Konvencije Ujedinjenih naroda o statusu osoba bez državljanstva – Statusna pitanja Roma u Republici Hrvatskoj: dosadašnja postignuća i izazovi u budućnosti**“. Okrugli stol je organiziran u sjedištu Hrvatske gospodarske komore Brodsko-posavske županije u Slavonskom Brodu.

Okrugli stol smo organizirali kako bi skrenuli pozornost državnih i lokalnih vlasti, kao i šire javnosti, o problemima s kojima se u svakodnevnom životu suočavaju osobe bez državljanstva.

Preko 12 milijuna ljudi diljem svijeta su apatridi – osobe bez državljanstva. U Europi više od 600.000 osoba nema državljanstvo niti jedne države, od toga 400.000 živi u zemljama članicama Europske unije. Osobama bez državljanstva uskraćena je mogućnost punopravnog sudjelovanja u društvu jer nemaju pristup osnovnim građanskim, političkim, ekonomskim, kulturnim i socijalnim pravima.

U Hrvatskoj je broj osoba koje nemaju utvrđeno državljanstvo ili su bez državljanstva relativno malen u odnosu na situaciju u svijetu. Tijekom popisa stanovništva 2011. godine oko 2,886 osoba se izjasnilo da nema državljanstvo ili da su nepoznatog državljanstva. Prema vrlo slobodnim procjenama do kojih je UNHCR došao u suradnji s pojedinim romskim udrugama te kroz projekte pružanja pravne pomoći Romima, otprilike 500 Roma nema državljanstvo niti jedne države (apatridi), a još oko 1,000 nema riješen status, pa bi mogli biti izloženi riziku da postanu apatridi. U svakom slučaju, brojka od 1,500 je najniža sigurno procijenjena brojka Roma koji nemaju reguliran status u Hrvatskoj. Realni broj je sigurno znatno veći.

Na okruglom stolu su sudjelovali predstavnici tijela središnje državne uprave, tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatskog sabora, ureda Pučke pravobraniteljice, lokalnih institucija, vijeća romske nacionalne manjine i međunarodnih organizacija koji su predstavili dosadašnja postignuća, poteškoće i izazove s kojima se susreću ne samo predstavnici romske nacionalne manjine, već i predstavnici vlasti i organizacije civilnog društva koji im pomažu pri reguliranju statusa u Republici Hrvatskoj.

PREPORUKE S OKRUGLOG STOLA

Konvencija Ujedinjenih naroda o statusu osoba bez državljanstva - 60 godina

Statusna pitanja Roma u Republici Hrvatskoj: dosadašnja postignuća i izazovi u budućnosti

Slavonski Brod, 5. studeni 2014.

- Osigurati i povećati financijska sredstva za projekte besplatne pravne pomoći koji će pomoći Romima da reguliraju boravak u RH, osnažiti mrežu mobilnih timova i proširiti njihovo djelovanje na područja u kojima žive Romi.
- Pojačati suradnju mobilnih timova osnovanih odlukom Vlade RH i romskih predstavnika.
- Osigurati financijska sredstva iz državnog proračuna za upravne postupke odnosno troškove vezane za reguliranje privremenog i/ili stalnog boravka, u slučajevima kada to osobe same ne mogu platiti.
- Nastaviti s edukacijom djelatnika tijela državne uprave, a između ostalog i djelatnika u policijskim postajama i policijskim upravama, o ciljevima Vlade RH koji su sadržani u Nacionalnoj strategiji za uključivanje Roma za razdoblje 2013. – 2020. i Akcijskom planu za razdoblje 2013. – 2015. godine.
- Ministarstvo vanjskih i europskih poslova RH u dogovoru s predstavnicima vlada Republike Srbije, Republike Kosovo/RVS 1244 i Republike Makedonije/bivše jugoslavenske republike Makedonije hitno će utvrditi mogućnost izdavanja biometrijskih putovnica u RH za osobe koje nemaju reguliran boravak u RH.
- Ustanoviti i usvojiti postupak za utvrđivanje bezdržavljskog statusa sukladno međunarodnim instrumentima koje je RH potpisnica (UN Konvencija o statusu osoba bez državljanstva iz 1954.g. i UN Konvencija o smanjenju broja osoba bez državljanstva iz 1961.g.).
- U postupku utvrđivanja očitstva odnosno majčinstva, troškove DNK analize pokriva državni proračun. Ukoliko DNK analiza nije potrebna, kao dokaz prihvatit će se izjave roditelja, svjedoka, potvrde iz škole i slični dokazi.
- Predložiti pojednostavljeni postupak naknadnog upisa u matične knjige rođenih (npr. s potvrdom liječnika; ovjerenom izjavom dva svjedoka o identitetu i dokazom o prebivalištu roditelja u vremenu rođenja djeteta i sl.) te osigurati ujednačeno postupanje.
- Razmotriti mogućnost reguliranja privremenog boravka iz humanitarnih razloga i u slučajevima kad osoba ne posjeduje odnosno ne može pribaviti putnu ispravu.

Zaključak

Temeljem rasprave na Okruglom stolu i gore navedenih preporuka, organizatori – Informativno pravni centar i Agencija UN-a za izbjeglice (UNHCR) u RH utvrdili su da je 2015. godine potrebno organizirati **regionalnu konferenciju** o problemu osoba bez državljanstva odnosno osoba nerješene statusa.

Cilj konferencije je utvrditi postignute rezultate na regionalnoj i nacionalnoj razini u primjeni Zagrebačke deklaracije usvojene u listopadu 2011. godine te predložiti načine rješavanja preostalih problema koji su navedeni u Deklaraciji.

3.3. Snimanje TV emisije Prizma:

Tijekom srpnja 2014. godine, HRT je snimio priloge o korisnicima IPC-a, pripadnicima romske nacionalne manjine na području grada Slavonskog Broda, Darde i Zagreba koji su emitirani u 2 emisije o nacionalnim manjinama Prizma, zajedno sa studijskim intervjuom o navedenoj temi u kojem su sudjelovali gospodin Mirko Marković, predstavnik Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te gospođa Jasna Barberić, predstavnica UNHCR Hrvatska. Stranke IPC-a su u obje emisije iskreno iznijele sve poteškoće i probleme na koje u svakodnevnom životu nailaze osobe koji imaju statusne probleme, neregulirani boravak te nedostatak osobnih dokumenata.

Priloge možete pogledati na:

[Prilog 1](#)

[Prilog 2](#)

Reportažu o okruglom stolu „Statusna pitanja Roma u Republici Hrvatskoj: dosadašnja postignuća i izazovi u budućnosti“ možete pogledati na :

[Prizma](#)

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ 2014.

PRIHODI	
1. Prihodi od međunarodnih organizacija:	469.070
2. Prihodi od donacija iz državnog proračuna:	98.068
3. Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne samouprave:	4.000
4. Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba:	75.004
5. Ostali prihodi:	31.438
UKUPNO PRIHODI:	677.580

RASHODI	
1. Rashodi za radnike (plaće za redovan rad uključujući poreze, doprinose i druge naknade):	351.216
2. Službena putovanja:	4.132
3. Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa:	69.000
4. Usluge telefona, pošte i prijevoza:	21.572
5. Usluge tekućeg i investicijskog održavanja:	10.663
6. Usluge promidžbe i informiranja:	1.162
7. Komunalne usluge:	4.141
8. Zakupnina:	36.300
9. Intelektualne usluge:	109.311
10. Računalne usluge:	15.600
11. Ostale usluge:	6.990
12. Uredski materijal:	6.476
13. Energija:	31.770
14. Premije osiguranja:	7.257
15. Reprzentacija:	5.066
16. Ostali materijalni rashodi:	1.059
17. Rashodi amortizacije:	3.518
18. Bankarske usluge i usluge platnog prometa:	5.942
UKUPNO RASHODI:	691.175